

ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ОБЛІКУ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ НА ПІДПРИЄМСТВАХ

А. Юрченко, студентки групи МгОП-1-20
Керівник: д. держ. упр., професор, Н. В.
Бондарчук

Однією з найважливіших складових необоротних активів є основні засоби. Нормативним документом, що визначає методологічні засади формування в бухгалтерському обліку інформації про основні засоби є Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби», відповідно до якого «основні засоби» — це матеріальні активи, які підприємство/установа утримує з метою використання їх у процесі виробництва/діяльності або постачання товарів, надання послуг, здавання в оренду іншим особам або для здійснення адміністративних і соціально-культурних функцій, очікуваний строк корисного використання (експлуатації) яких більше одного року (або операційного циклу, якщо він довший за рік) [3].

В сучасних умовах господарювання керівники підприємств все більше прагнуть отримати надійну інформацію про стан і використання основних засобів. Джерелом отримання необхідних відомостей є дані бухгалтерського обліку, що відображені на рахунках обліку та відображені у фінансовій звітності підприємства. Метою ведення обліку є надання користувачам для прийняття рішень повної, правдивої та неупередженої інформації про

фінансовий стан та результати діяльності підприємства [1]. Тому важливим є питання організації обліку таким чином, що задовольнити всі потреби.

Правильність обліку основних засобів та контроль за їх веденням на кожному підприємстві регламентується Наказом про облікову політику. Облікова політика - сукупність принципів, методів і процедур, що використовуються підприємством для ведення бухгалтерського обліку, складання та подання фінансової звітності [1]. В цьому внутрішньому документі визначаються методи ведення обліку, відповідно до яких підприємство має право самостійно здійснювати вибір згідно чинного законодавства.

Для організації обліку основних засобів необхідно в цьому документі зазначити:

1. Порядок оцінки основних засобів. В наказі про облікову політику необхідно зазначити порядок формування вартості об'єкта основних засобів. П(С)БО 7 «Основні засоби» виокремлює такі види вартостей, як: первісна, переоцінена, справедлива, залишкова та ліквідаційна. Невірна оцінка основних засобів може спричинити неточне обчислення амортизації, викривлення відображення у звітності обсягів основних засобів, неправильне обчислення техніко-економічних

показників, які характеризують використання основних засобів.

2. Визначення строку корисного використання та ліквідаційної вартості. Строк корисного використання (експлуатації) — це очікуваний період часу, протягом якого основні засоби будуть використовуватися підприємством або з їх використанням буде виготовлено (виконано) очікуваний підприємством обсяг продукції (робіт, послуг). Згідно П(С)БО 7 «Основні засоби», строк корисного використання визначається підприємством самостійно. За для того, щоб підприємство не маніпулювало даним показником, який є важливим для подальшого розрахунку амортизації, Податковий кодекс України встановлює мінімальні строки експлуатації об'єктів основних засобів, виділивши 16 основних груп. У разі коли строки корисного використання (експлуатації) об'єкта основних засобів в бухгалтерському обліку менше ніж мінімально допустимі строки амортизації основних засобів, то для розрахунку амортизації використовуються строки, встановлені Податковим кодексом України.

3. Метод і порядок нарахування амортизації основних засобів. Підприємство самостійно обирає метод амортизації із зазначених у П(С)БО 7

«Основні засоби», а саме: прямолінійний, зменшення залишкової вартості, прискореного зменшення залишкової вартості, кумулятивний та виробничий. Кожен метод має свої переваги та недоліки, тому при виборі необхідно враховувати всі фактори, стан засобу, ліквідаційну вартість, строк корисного використання об'єкта.

4. Затвердження правил документообігу.

Під документообігом розуміють організовану систему створення, перевірки та обробки первинних документів в бухгалтерському обліку від

моменту їх створення до передачі в архів.

Розробка механізму управління документообігом є необхідною складовою організації бухгалтерського обліку, що забезпечує:

- стабільність роботи бухгалтерської служби;
- чіткість руху та оперативність обробки документів;
- своєчасність прийняття управлінських рішень.

Неправильно організований документообіг може призвести до негативних наслідків на підприємстві, зокрема: несвоєчасна доставка звітної інформації (документів); не прогнозованість маршрутів руху звітних і управлінських документів; відсутність відповідальних через не закріпленість документів за відповідними співробітниками; неможливість прийняття рішень без залучення додаткової інформації (яка не міститься в документах).

5. Періодичність проведення інвентаризації основних засобів.

Порядок проведення інвентаризації регламентується Наказом

Міністерства фінансів України «Про затвердження Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань» № 879, від 02.09.2014 року. Підприємство самостійно, враховуючи вимоги чинного законодавства, формує графік проведення інвентаризації в якому фіксується інформація щодо місця проведення інвентаризації, цінностей, які підлягають інвентаризації, термінів проведення інвентаризації та відповідальної особи

Отже, основним документом, що визначає методику ведення обліку на підприємстві є Наказ про облікову політику, який описує всі суттєві аспекти відображення операцій з основними засобами, які мають великий вплив на відображення об'єктів в бухгалтерському обліку. Шляхом раціонально виробу методики та сумлінної праці бухгалтерів забезпечується формування повної, правдивої інформації про рух і наявність основних засобів за для того, щоб задовольнити потреби керівників або інших користувачів та надати необхідну керівництву інформацію, стати підґрунтям для проведення аналізу з метою формування висновків та розробки певних шляхів вдосконалення їх використання та поліпшення діяльності підприємства в цілому.

Література:

1. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999 р. № 996–XIV. Відомості Верховної Ради України. 1999.

– № 40. – Ст.365. [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#top>.

2. Методичні рекомендації щодо облікової політики підприємства: затверджені Наказом Міністерства фінансів України № 635 від 27.06.2013. [Електронний ресурс] –

Режим доступу:
<https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0635201-13#Text>.

3. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби»: Наказ Міністерства фінансів України від 27.04.2000 № 92